

رؤسای محترم واحدهای استانی دانشگاه

با سلام و آرزوی توفیقات روزافزون

احتراماً، به پیوست آیین‌نامه‌ی یکپارچه‌ی مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی، ثبت‌شده به شماره‌ی آ-۲۲۱۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ وزارت عتف، به انضمام شیوه‌نامه‌ی اجرایی آیین‌نامه در بخش کاردانی و کارشناسی برای اجرا ابلاغ می‌شود.

حسن کی‌پور
معاون آموزشی

باسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی آیین نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی

(ابلاغیه شماره ی ۱۵۴۹۴۶/و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)

معاونت آموزشی دانشگاه فنی و حرفه ای

اداره کل خدمات آموزشی

فهرست مطالب

مقدمه.....	۴
تعاریف.....	۴
ماده ۱: هدف.....	۴
ماده ۲: پذیرش و ثبت نام.....	۴
ماده ۳: نظام ترمی - واحدی.....	۴
ماده ۴: نحوه اجرای برنامه آموزشی.....	۵
ماده ۵: تقدم و تأخر دروس.....	۵
ماده ۶: حذف درس.....	۵
ماده ۷: غیبت دانشجو در کلاس درس و امتحانات پایانی نیم سال.....	۵
ماده ۸: ارزیابی پیشرفت تحصیلی.....	۶
ماده ۹: مرخصی تحصیلی بدون سنوات.....	۷
ماده ۱۰: انصراف از تحصیل و بازگشت به تحصیل.....	۷
ماده ۱۱: بلا اثر نمودن یک درس مردودی.....	۸
ماده ۱۲: معادلسازی.....	۸
ماده ۱۳: تقویم آموزشی.....	۹
ماده ۱۴: سنوات مجاز تحصیل.....	۹
ماده ۱۵: تحصیل همزمان.....	۹
ماده ۱۶: مشروطی.....	۹
ماده ۱۷: اخذ درس.....	۱۰
ماده ۱۸: حذف اضطراری.....	۱۱
ماده ۱۹: مرخصی تحصیلی.....	۱۱

- ماده ۲۰: تغییر رشته / گرایش ۱۱
- ماده ۲۱: انتقال توأم با تغییر رشته / گرایش ۱۲
- ماده ۲۲: راهنمای آموزشی ۱۳
- ماده ۲۳: شرایط اخذ مدرک کاردانی توسط دانشجوی کارشناسی پیوسته ۱۳
- ماده ۲۴: ملاک دانشآموختگی و جبران معدل ۱۳
- ماده ۲۵: تاریخ دانشآموختگی ۱۳
- ماده ۵۱ : زمان اجرا ۱۴

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه‌ی یکپارچه‌ی آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی

مقدمه

به استناد تبصره ۱ ماده ۵۱ آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی شماره ۱۵۴۹۴۶/و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ معاونت محترم آموزشی وزارت مشتمل بر آیین‌نامه‌ی یکپارچه‌ی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی مصوب تیرماه ۱۴۰۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف، شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه یکپارچه مقاطع کاردانی و کارشناسی ویژه‌ی دانشگاه فنی و حرفه‌ای تدوین شده است.

تعاریف

شورای آموزشی دانشگاه: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه‌ی معاونت آموزشی ستاد دانشگاه تشکیل می‌گردد. شورای آموزشی می‌تواند بخشی از اختیارات مشخص‌شده در این شیوه‌نامه را به کمیته منتخب آموزشی استان یا کمیته منتخب آموزشی در مرکز تفویض نماید.

کمیته منتخب آموزشی استان: کمیته‌ای که بخشی از وظایف مرتبط با شورای آموزشی دانشگاه را که در این شیوه‌نامه به آن محول می‌شود، بر عهده دارد و متشکل است از؛

اعضای حقوقی: رئیس واحد استانی (رئیس کمیته)، معاون آموزشی واحد استانی (دبیر کمیته)، معاون دانشجویی واحد استانی، معاونان آموزشی مراکز تابعه‌ی دانشگاه در استان، رئیس اداره آموزش استان (عضو شورا)

اعضای حقیقی: دو تن از مدیران گروه استان، رئیس گروه شاهد و ایثارگر استان و رئیس اداره آموزش یکی از مراکز به انتخاب رئیس استان، افراد صاحب‌نظر به صورت مدعو، با توجه به موضوع جلسات با نظر رئیس استان

کمیته منتخب آموزشی مرکز: کمیته‌ای در هر مرکز که بخشی از وظایف مرتبط با شورای آموزشی دانشگاه و استان را که در این شیوه‌نامه به آن محول می‌شود، بر عهده دارد و اعضای آن متشکل است از؛

اعضای حقوقی: رئیس مرکز (رئیس شورا)، معاون آموزشی مرکز (دبیر شورا)، معاون دانشجویی فرهنگی، رئیس اداره/ کارشناس مسئول آموزش دانشکده/ آموزشکده و مدیران گروه / استاد راهنما و رئیس گروه شاهد و ایثارگر (عضو شورا)

اعضای حقیقی: دو تن از اعضای هیئت‌علمی تمام‌وقت یا دو تن از کادر آموزشی موظف غیر هیئت‌علمی و در صورت نداشتن عضو موظف، ترجیحاً دو تن از اعضای هیئت‌علمی/ کادر آموزشی موظف غیر هیئت‌علمی سایر مراکز یا دانشگاه‌ها و یا دو تن از اساتید مدعو (با بیشترین ساعت حضور)، افراد صاحب‌نظر به صورت مدعو، با توجه به موضوع جلسات با نظر رئیس مرکز

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین شیوه‌نامه‌ی اجرایی، ضمن رعایت کامل مقررات مندرج در آیین‌نامه آموزشی، به منظور انتظام بخشیدن به امور تحصیل دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و درسی دانشگاه و ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در عملکرد دانشکده‌ها/ آموزشکده‌ها، در جهت تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و صاحبان پهنه‌های کارآمد است.

ماده ۲: پذیرش و ثبت‌نام

پذیرش و ثبت‌نام دانشگاه مطابق دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های سازمان سنجش آموزش کشور و معاونت آموزشی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۳: نظام ترمی - واحدی

برنامه‌ریزی در هر نیم‌سال تحصیلی برای برگزاری کلاس و امتحان مطابق با جدول ترم بندی پیشنهادی برنامه‌های مصوب دانشگاه، برعهده مدیران گروه و معاون آموزشی می‌باشد.

ماده ۴: نحوه اجرای برنامه آموزشی

شورای آموزشی دانشگاه اختیار دارد حداکثر ۱۰ درصد از واحدهای درسی عمومی (به استثنای دروس گروه معارف اسلامی و زبان فارسی)، پایه، تخصصی و اختیاری که ماهیت نظری دارند را به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر تولید محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت عتف و این دانشگاه ارایه نماید.

ماده ۵: تقدم و تأخر دروس

چگونگی و ترتیب ارایه تمامی دروس هر رشته با رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است. تبصره ۱: رعایت پیش‌نیاز هر درس مطابق برنامه درسی، در هر نیم‌سال تحصیلی الزامی است. تبصره ۲: انتخاب درس پیش‌نیاز به صورت هم‌نیاز توسط دانشجویی که حداقل یک‌بار درسی را اخذ نموده و موفق به گذراندن آن نشده، بلامانع است.

تبصره ۳: دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره ۴: اخذ درس با تداخل در تمامی نیم‌سال‌های تحصیلی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵: تداخل زمان امتحان پایانی یک درس با امتحان پایانی درس دیگر در هر یک از نیم‌سال‌های تحصیلی با مسئولیت شخص دانشجو و تأیید گروه آموزشی مربوطه، مجاز است.

- دروس جبرانی

ارایه درس/دروس جبرانی در دوره‌های کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی پیوسته در تمامی رشته‌های تحصیلی، ممنوع می‌باشد. تبصره ۱: ارایه دروس جبرانی در دوره کارشناسی ناپیوسته مطابق برنامه درسی با نظر گروه آموزشی، برای پذیرفته‌شدگان با مدرک کاردانی غیر مرتبط حداکثر تا ۶ واحد بدون احتساب در جمع واحدهای درسی دوره بلامانع است. تبصره ۲: نمره دروس جبرانی در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود. تبصره ۳: ارایه دروس جبرانی فقط در نیم‌سال اول تحصیل دانشجو مجاز می‌باشد. تبصره ۴: ارایه درس جبرانی به صورت معرفی به استاد و کلاس زیر حدنصاب ممنوع است. تبصره ۵: ارایه دروس جبرانی به دانشجویان با مدرک کاردانی مرتبط ممنوع است. تبصره ۶: شهریه متغیر دروس جبرانی در دوره کارشناسی ناپیوسته مطابق تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه می‌باشد.

ماده ۶: حذف درس

دانشجوی روزانه در صورت حذف موجه درس/دروس با تأیید کمیته منتخب آموزشی در سنوات مجاز، می‌تواند بدون پرداخت شهریه، درس را مجدد اخذ نماید.

تبصره ۱: دانشجوی روزانه در صورت حذف غیرموجه درس با تأیید کمیته منتخب آموزشی یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد درس، در سنوات مجاز موظف به پرداخت هزینه درس، مطابق تعرفه شهریه مصوب هیئت امنای دانشگاه می‌باشد.

ماده ۷: غیبت دانشجو در کلاس درس و امتحانات پایانی نیم‌سال

حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس (۱۶ هفته آموزشی) و امتحان پایان‌ترم در تمامی دوره‌های تحصیلی الزامی است.

تبصره ۱: حضور و غیاب الکترونیکی توسط استاد در تمامی جلسات کلاس/درس الزامی است.

تبصره ۲: غیبت بیش از ۳/۱۶ در جلسات کلاس درس، موجب محروم شدن از شرکت در امتحان پایان نیم‌سال آن درس خواهد شد و نمره آن درس صفر، منظور می‌شود.

تبصره ۳: مرجع تصمیم‌گیری در خصوص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانشجو در کلاس و امتحانات پایان نیم‌سال، کمیته منتخب آموزشی مرکز است.

تبصره ۴: نمره صفر، در میانگین نیم‌سال و کل مؤثر می‌باشد.

تبصره ۵: چنانچه غیبت ۳/۱۶ دانشجو در درس/دروس یا امتحانات پایانی نیم‌سال در هر نیم‌سال تحصیلی موجه باشد، آن درس/دروس بدون تأثیر در میانگین نیم‌سال و میانگین کل، از کارنامه دانشجو حذف خواهد شد.

تبصره ۶: رعایت حدنصاب حداقل ۱۲ واحد در نیمسال پس از موجه شدن غیبت کلاسی و امتحانی الزامی نیست ولی نیمسال مذکور جزو مدت مجاز تحصیلی محسوب می‌شود.

تبصره ۷: غیبت دانشجو در زمان زیارت حج (تمتع و عمره) و کربلای معلی (ایام اربعین) به ازای مدت زمان زیارت با ارایه گذرنامه مهمور به مهر ورود و خروج از کشور موجه می‌باشد. (چنانچه زمان زیارت حج تمتع در امتحانات پایان نیمسال باشد در صورت تقاضای دانشجو، بلافاصله پس از بازگشت حداکثر تا یک ماه، برگزاری امتحان برای ایشان بلا مانع است.)

تبصره ۸: دانشجو فقط یک بار در هر مقطع می‌تواند از تبصره ۶ استفاده نماید.

تبصره ۹: غیبت کلاسی دانشجو در زمان حضور در اردوی انتخابی تیم ملی با ارایه نامه از فدراسیون مربوطه موجه می‌باشد و مجاز به شرکت در امتحانات پایان نیمسال مطابق سایر دانشجویان می‌باشد.

تبصره ۱۰: چنانچه اردوی انتخابی تیم ملی در زمان امتحانات باشد فقط غیبت امتحانات دانشجو با ارایه نامه از فدراسیون مربوطه موجه می‌باشد و امتحان مجدد ممنوع است.

تبصره ۱۱: کلیه غیبت‌های دانشجو در زمان حضور در تیم ملی (عضو تیم ملی) با ارایه نامه از فدراسیون مربوطه موجه بوده و بلافاصله پس از بازگشت در صورت تقاضای دانشجو (حداکثر تا یک ماه) برگزاری مجدد امتحان بلامانع می‌باشد.

ماده ۸: ارزیابی پیشرفت تحصیلی

دانشجو در هر درسی توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور دانشجو در کلاس درس، فعالیت‌های درسی/ کلاسی دانشجو در طول نیمسال، نتایج ارزشیابی تدریجی و امتحانات میانی و نتیجه‌ی امتحان پایانی انجام می‌شود. مدرس موظف است در ابتدای هر نیمسال، ضمن اعلام موارد ذکر شده به دانشجویان، سهم هر یک از عوامل نهایی در نمره درس را مطابق استانداردهای آموزشی هر درس دقیقاً مشخص نموده و به اطلاع دانشجویان برساند. ضمن اجرای مفاد شیوه نامه‌ی امتحانات مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۰۹ شورای آموزشی دانشگاه، موارد زیر تاکید می‌گردد:

تبصره ۱: برگزاری امتحان پایانی کتبی برای درس نظری در بازه امتحانی الزامی است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان پایانی کتبی برای درس نظری - عملی مطابق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه الزامی می‌باشد.

تبصره ۲: حداقل نمره قبولی در هر درس با رعایت معیارهای ارزیابی پیشرفت تحصیلی ۱۰ است.

تبصره ۳: سهم امتحان پایانی هر درس، حداقل ۱۲ و حداکثر ۱۴ از ۲۰ است.

تبصره ۴: عدم شرکت دانشجو در امتحان پایانی کلیه دروس (عملی، نظری یا نظری - عملی) به منزله‌ی کسب نمره صفر در آن درس می‌باشد و دخالت دادن سهم سایر عوامل مؤثر در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، منوط به شرکت دانشجو در امتحان پایانی درس است.

تبصره ۵: اداره آموزش موظف است یک نسخه از سؤالات امتحانی همراه با بارم نمره هر سؤال و پاسخنامه دانشجویان، مستندات فعالیت‌های درسی و سوابق آزمون هر درس از مدرس مربوط دریافت و حداقل به مدت یک سال بایگانی و نگهداری نماید.

تبصره ۶: در صورت ارایه درس به صورت مجازی، از اطلاعات مندرج در سامانه یادگیری الکترونیکی (فعالیت مدرس، محتوای بارگذاری دروس، فعالیت دانشجویان و ...)، پشتیبان‌گیری شده و حداقل به مدت یک سال می‌بایست در سامانه نگهداری شود.

تبصره ۷: معدوم نمودن پاسخنامه امتحانات پایانی هر یک از نیمسال‌های تحصیلی و حذف پشتیبان‌گیری‌های انجام شده، می‌بایست، پس از مدت ذکر شده و طی صورت جلسه با امضای رئیس، معاون آموزشی، رئیس آموزش و مسئول حراست دانشکده/ آموزشکده، صورت پذیرد.

تبصره ۸: مدرس هر درس موظف است حداکثر بعد از ۱۰ روز کاری (دو هفته) از تاریخ امتحان پایانی نسبت به اعلام نمره قطعی اقدام نماید. این بازه‌ی زمانی شامل حداکثر ۷ روز برای ثبت نمره موقت و ۳ روز برای رسیدگی به اعتراض و قطعی نمودن نمره می‌باشد.

تبصره ۹: حداکثر زمان اعلام نمرات کارآموزی/ پروژه ۴۵ روز پس از برگزاری آخرین امتحان پایانی هر نیمسال تحصیلی می‌باشد. برای نیمسال اول، حداکثر تا ۲۰ اسفندماه و برای نیمسال دوم حداکثر تا ۳۰ مردادماه، می‌بایست به نمره قطعی تبدیل شود. مرجع تصمیم‌گیری در خصوص درج نمره صفر برای درس پروژه/ کارآموزی یا حذف آن پس از انقضای زمان‌های ذکر شده، کمیته منتخب آموزشی مرکز است.

تبصره ۱۰: چنانچه مدرس مربوط به هر درس نسبت به تصحیح اوراق امتحان پایانی یا اعلام نمرات یا بررسی اعتراض دانشجویان یا اعلام نمرات کارآموزی/ پروژه و برگزاری آزمون عملی تا زمان مقرر تبصره‌های ۸ و ۹ اقدام ننماید، می‌بایست تمامی سوابق (موارد ذکر شده در تبصره ۵) با پیشنهاد مدیر گروه آموزشی مربوط و تأیید معاون آموزشی دانشکده/ آموزشکده به مدرس متخصص دیگری در همان رشته، واگذار گردد.

تبصره ۱۱: چنانچه دسترسی به اوراق امتحانی/اطلاعات موجود در سامانه آموزش مجازی، به هر دلیلی امکان پذیر نباشد، بررسی و تصمیم گیری در خصوص ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان هر درس بر عهده کمیته منتخب آموزشی استان، با هماهنگی اداره کل خدمات آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۱۲: مدرس مجاز به ثبت نمره ۰/۲۵ برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نیست. صرفاً ثبت نمره ۰/۲۵ مطابق مفاد بند ۵ ماده ۱۲ آیین نامه کمیته انضباطی بوده که در صورت صدور رأی آن کمیته توسط آموزش درج می شود.

تبصره ۱۳: در صورت شرکت دانشجو در امتحان پایانی مدرس مجاز به ثبت نمره صفر برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نیست.

تبصره ۱۴: در صورت تخلف دانشجو در امتحان پایانی ضمن حفظ آرامش و نظم جلسه، صورتجلسه مربوط به تخلف مطابق آیین نامه کمیته انضباطی تنظیم و به معاونت دانشجویی دانشکده/آموزشکده ارسال شود.

تبصره ۱۵: صدور رأی **مبنی بر تقلب** در آزمون منجر به ثبت نمره ۰/۲۵ در درس مربوط خواهد شد. در صورتیکه رأی **مبنی بر تخلف** در آزمون صادر شود، می بایست کلیه مستندات آزمون تحویل مدرس مربوط شود تا نسبت به اعلام نمره اقدام گردد.

ماده ۹: مرخصی تحصیلی بدون سنوات

تبصره ۱: مرجع تصمیم گیری در خصوص مرخصی تحصیلی دانشجو در سنوات غیرمجاز با شورای موارد خاص دانشگاه می باشد.
تبصره ۲: مرجع تصمیم گیری در خصوص کلیه مرخصی های تحصیلی بدون سنوات (زایمان یک نیم سال در طول دوره بارداری و چهار نیم سال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال) شورای موارد خاص دانشگاه است.
تبصره ۳: مرجع تصمیم گیری در خصوص مرخصی پزشکی (حد اکثر دو نیم سال) شورای موارد خاص دانشگاه است.
تبصره ۴: مرجع تصمیم گیری در خصوص مرخصی تحصیلی مأموریت همسر یا والدین (حد اکثر دو نیم سال) شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

ماده ۱۰: انصراف از تحصیل و بازگشت به تحصیل

دانشجوی منصرف از تحصیل در دانشگاه به سه صورت تعریف می شود :

الف) پذیرفته شدگانی که پس دریافت شماره دانشجویی جهت تحویل مدارک مراجعه نمایند. (انصراف از تحصیل - عدم مراجعه در شروع تحصیل)
ب) دانشجویانی که در موعد مقرر در هر یک از نیم سال های تحصیلی برای انتخاب واحد درسی، اقدام ننمایند. (انصراف از تحصیل - ترک تحصیل)
ج) دانشجویانی که درخواست انصراف از تحصیل خود را کتباً به اداره آموزش دانشکده/آموزشکده محل تحصیل دایم خود (دانشجوی مهمان درخواست را به مبدأ) ارایه نمایند. (انصراف از تحصیل)

تبصره ۱: دانشجوی مهمان درخواست انصراف از تحصیل خود را می بایست به دانشکده /آموزشکده مبدأ تحویل نماید.
تبصره ۲: دانشجوی پسر مشمول نظام وظیفه در طول سنوات تحصیلی تمامی مقاطع تحصیلی صرفاً یک بار می تواند انصراف دهند.
تبصره ۳: در صورتی که پذیرفته شده جدید، ثبت نام الکترونیکی را انجام داده، حداکثر تا قبل از آغاز امتحانات پایانی اولین نیم سال تحصیلی، نسبت به ارایه مدارک تحصیلی اقدام ننماید، به منزله ای انصراف از تحصیل - عدم مراجعه در شروع تحصیل تلقی می شود.
تبصره ۴: در اجرای بند ج دانشکده/آموزشکده محل تحصیل موظف است، حداکثر تا ۲ ماه پس از تاریخ اخذ در خواست انصراف، نسبت به ثبت درخواست انصراف دانشجو اقدام نماید.

ضوابط بازگشت به تحصیل

تبصره ۱: دانشجوی منصرف از تحصیل (مطابق تبصره ۴ بند ج ماده ۱۰) حداکثر تا ۲ ماه فرصت دارد با مراجعه حضوری درخواست کتبی تقاضای خود را مبنی بر بازگشت به تحصیل به اداره آموزش دانشکده/آموزشکده اعلام نماید. در صورت عدم درخواست در موعد مقرر و ثبت وضعیت انصراف از تحصیل امکان بازگشت به تحصیل وجود ندارد.

تبصره ۲: اگر دانشجو حداکثر تا پایان امتحانات نیم سال جاری، ضمن مراجعه حضوری و با ارایه مستندات و دارا بودن سنوات مجاز تحصیلی درخواست خود برای بازگشت به تحصیل را به دانشکده/آموزشکده ارایه نماید، کمیته منتخب آموزشی مرکز می تواند مجوز ادامه تحصیل را در صورت دارا بودن شرایط صادر نماید.

تبصره ۳: اگر دانشجو تا پایان زمان انتخاب واحد در نیم سال جدید، ضمن مراجعه حضوری و با ارایه مستندات و دارا بودن سنوات مجاز تحصیلی درخواست خود برای بازگشت به تحصیل را به دانشکده/آموزشکده ارایه نماید، کمیته منتخب آموزشی استان می تواند مجوز ادامه تحصیل را در صورت دارا بودن شرایط صادر نماید.

تبصره ۴: در صورت موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجو، موافقت با مرخصی در سنوات مجاز آموزشی مشمولان تبصره ۱ به عهده کمیته منتخب آموزشی مرکز و تبصره ۲ به کمیته منتخب آموزشی استان است.

تبصره ۵: موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجو، در سنوات غیر مجاز به عهده شورای موارد خاص دانشگاه است.

ماده ۱۱: بلا اثر نمودن یک درس مردودی

دانشجویی که در هر نیم سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیم سال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و در میانگین نیم‌سال و کل دوره محاسبه می‌شود.

دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو، مبنی بر بلا اثر نمودن نمره حد اکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید.

تبصره ۱: درس حذف شده در میانگین نیم‌سال دانشجو موثر می‌باشد.

تبصره ۲: مشروطی دانشجو خنثی نمی‌شود.

تبصره ۳: از تسهیلات استعداد درخشان نمی‌تواند استفاده نماید.

ماده ۱۲: معادل سازی

معادل سازی صرفاً برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، ترک تحصیل، تغییر رشته‌ای و انتقال توأم با تغییر رشته که از تاریخ خروج آنها بیش از ۵ سال نگذشته باشد قابل اجرا است.

تبصره ۱: در صورت پذیرش مجدد دانشجویان اخراجی و انصرافی دانشکده/آموزشکده، با رعایت ضوابط و صرفاً پس از لغو تعهد آموزش رایگان تحصیل در رشته/محل قبلی، با شرایط زیر امکان پذیر است:

- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو حداقل ۸۰ درصد با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از ۱۲ (برای دانشگاه‌های دولتی) و کمتر از ۱۴ (برای دانشگاه‌های غیردولتی، آزاد و جامع علمی کاربردی) نباشد.

- دروس گذرانده شده قبلی از نظر تعداد واحد درسی کمتر از تعداد واحد درسی دوره جدید نباشد.

- معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده در موسسات غیردولتی و غیرانتفاعی در دوره کاردانی پیوسته و ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۲۰ واحد و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر ۴۰ واحد می‌باشد.

- معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده در سایر دانشگاه‌های دولتی در دوره کاردانی پیوسته و ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۳۲ واحد و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۵۰ واحد می‌باشد.

- معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده در دانشکده‌ها و آموزشکده‌های وابسته به دانشگاه فنی و حرفه‌ای حداکثر در دوره کاردانی پیوسته و ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۴۰ واحد و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۶۰ واحد می‌باشد.

تبصره ۲: واحدهای گذرانده شده در دانشگاه پیام نور و سایر مؤسسات آموزش عالی که پذیرش به صورت غیرحضور یا مجازی (الکترونیکی) می‌باشد، قابل معادل سازی با دروس این دانشگاه نمی‌باشند.

تبصره ۳: معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده در مراجع غیردانشگاهی ممنوع است.

تبصره ۴: دانشگاه و یا مؤسسه آموزش عالی قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت و درمان و آموزش پزشکی باشد.

تبصره ۵: تحصیل دانشجو در دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی قبلی، مطابق برنامه‌ی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف باشد.

تبصره ۶: برای دانشجویان انتقالی، با رعایت ضوابط و با توجه به سال ورود، برنامه درسی و حداکثر سنوات مجاز باقیمانده، امکان معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده، وجود دارد.

تبصره ۷: برای دانشجویان تغییر رشته‌ای و تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت ضوابط و با توجه به سال ورود، برنامه درسی و حداکثر سنوات مجاز باقی‌مانده، امکان معادل سازی حداکثر ۵۰ درصد از واحدهای درسی گذرانده شده وجود دارد.

تبصره ۸: معادل سازی برای دانش‌آموختگانی که مدرک مرسوم دانشگاهی دریافت کرده‌اند و در همان دوره و یا دوره بالاتر، در همان رشته یا رشته‌ای دیگر پذیرفته شده‌اند، امکان پذیر نیست.

تبصره ۹: در صورتی که تعداد واحد یک درس کمتر باشد، می‌توان به صورت تلفیقی، چند واحد درسی مرتبط را با یک درس، معادل‌سازی نمود و نمره میانگین دروس ثبت می‌شود.

تبصره ۱۰: معادل‌سازی واحدهای درسی، می‌بایست در نیم‌سال اول شروع به تحصیل دانشجو انجام شود؛ اما چنانچه به دلایلی به تأخیر افتاد، انجام آن حداکثر قبل از شروع نیم‌سال دوم و با توجه به مقررات زمان شروع تحصیل دانشجو امکان‌پذیر است.

تبصره ۱۱: به ازای ۲۰ واحد، یک نیم‌سال از مدت مجاز تحصیل کسر می‌شود. در صورتی که تعداد واحد پذیرفته شده بیشتر از ۲۰ واحد باشد، مشروط بر آن که واحدهای مازاد کمتر از ۱۲ واحد نباشد یک نیم‌سال دیگر نیز از مدت مجاز تحصیل کسر می‌شود.

تبصره ۱۲: برای معادل‌سازی واحدهای درسی در دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، هزینه مطابق مصوبه هیئت امنای دانشگاه دریافت می‌شود.

تبصره ۱۳: دانشجو موظف است در نیم‌سال اول تحصیلی و حداکثر تا شروع دومین نیم‌سال تحصیلی پس از پذیرش، فرم مربوط به معادل‌سازی واحدهای درسی خود را تکمیل و به اداره آموزش تحویل دهد. چنانچه به هر دلیل دانشجو در موعد مقرر تقاضای تطبیق واحد را به اداره آموزش ارایه ننماید، موعد مذکور قابل تمدید نبوده و تطبیق واحد میسر نخواهد بود و مسئولیت پیگیری ارایه ریز نمرات در موعد مقرر به اداره آموزش بر عهده دانشجو می‌باشد.

تبصره ۱۴: درخواست دانشجو به همراه کارنامه و ریزنمرات تأیید شده، می‌بایست پس از بررسی و اعلان نظر گروه آموزشی (مدیر گروه و دو نفر از اعضای گروه)، جهت تأیید به کمیته منتخب آموزشی مرکز ارسال شود.

تبصره ۱۵: اداره آموزش موظف است بعد از تأیید کمیته منتخب آموزشی مرکز، واحدهای مذکور را در کارنامه کامپیوتری دانشجو به عنوان واحدهای تطبیق شده، ثبت و به دانشجو اعلام نماید.

تبصره ۱۶: معادل‌سازی دروس گروه معارف اسلامی با دوره‌های نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها صرفاً با ابلاغ اداره کل خدمات آموزشی در همان نیم‌سال برگزاری دوره با رعایت قوانین انتخاب واحد امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۳: تقویم آموزشی

بر اساس تقویم آموزشی برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره‌ی چگونگی و زمان انتخاب واحد و حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدیدنظر و غیره با رعایت شیوه‌نامه اجرایی و سایر قوانین هر نیم‌سال انجام می‌شود.

ماده ۱۴: سنوات مجاز تحصیل

مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیم‌سال و کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال است.

کاردانی پیوسته: ۴ نیم‌سال کارشناسی ناپیوسته: ۴ نیم‌سال

کاردانی ناپیوسته: ۴ نیم‌سال کارشناسی پیوسته: ۸ نیم‌سال

تبصره ۱: ادامه تحصیل دانشجو با شرایط خاص در سنوات غیر مجاز پس از ثبت درخواست در سامانه سجاد و تأیید شورای موارد خاص دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره ۲: دانشجوی روزانه، در صورت دارا بودن سنوات مازاد بر سقف سنوات مجاز هر دوره، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر، مطابق تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه است و این سنوات از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان کسر می‌گردد.

ماده ۱۵: تحصیل همزمان

تحصیل همزمان دانشجوی دوره‌های کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، به شیوه حضوری در این دانشگاه و سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (دولتی و غیردولتی)، ممنوع است. در صورت تخلف، دانشجو از ادامه تحصیل در رشته دوم محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می‌شود و دانشجو ملزم به پرداخت کلیه هزینه‌های مربوط به رشته حذف شده مطابق قوانین مربوطه می‌باشد.

تبصره ۱: تحصیل همزمان دانشجویان دوره‌های کارشناسی پیوسته دانشگاه، در دیگر رشته/ دوره‌های غیر حضوری سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی که منجر به مدرک تحصیلی می‌شود، بلامانع است.

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی پیوسته بر اساس مصوبات مراجع قانونی وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶: مشروطی

چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود و در نیم‌سال بعدی مجاز به انتخاب حداکثر ۱۴ واحد می‌باشد.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو در یک نیمسال تحصیلی مشروط گردیده و در نیمسال بعد از مشروطی، مرخصی اخذ نماید یا وقفه تحصیلی به هر علتی داشته باشد، مقررات مربوط به انتخاب واحد دانشجویان مشروط در نیمسالهای بعد از مشروطی اعمال می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته سه نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده و معدل کل بالای ۱۰ داشته باشد از ادامه تحصیل محروم می‌شود. مرجع تصمیم‌گیری در مورد ادامه تحصیل شورای موارد خاص دانشکده/آموزشکده می‌باشد.

تبصره ۳: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته سه نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده و معدل کل زیر ۱۰ باشد از تحصیل محروم می‌شود. اخذ و بررسی درخواست ادامه تحصیل این دسته از دانشجویان توسط شورای موارد خاص دانشگاه انجام خواهد گرفت.

تبصره ۴: اگر دانشجو بلافاصله پس از مشروطی در یک نیمسال، ۱۴ واحد اخذ نماید، اما به دلایل موجه و خارج از اراده، تعدادی از واحدهای درسی را حذف نماید، طوری که واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از حدنصاب تعیین‌شده باشد، دانشجو می‌تواند در نیمسال بعدی، همانند دانشجوی عادی تا سقف ۲۰ واحد را اخذ نماید.

ماده ۱۷: اخذ درس

دانشجو در زمان تحصیل با حداقل ۱۲ واحد موثر به سه حالت تعریف می‌گردد:

دانشجوی عادی: معدل بین ۱۲ تا ۱۶/۹۹

دانشجوی ممتاز: معدل بین ۱۷ تا ۲۰

دانشجوی مشروط: معدل بین صفر تا ۱۱/۹۹

دانشجو در هر نیم سال تحصیلی و در شرایط عادی می‌بایست، حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۱: دانشجو پس از احراز شرایط ممتازی در هر یک از نیمسالهای تحصیلی، می‌تواند با تأیید گروه آموزشی صرفاً در نیمسال تحصیلی بعدی، حداکثر تا ۲۴ واحد (با رعایت قوانین پیش نیاز/هم نیاز) را اخذ نماید.

دانشجوی ممتاز پس از اخذ ۲۴ واحد در صورت غیبت در کلیه دروس در این نیمسال (موجه/غیرموجه)، مجوز استفاده از تبصره ۱ را در نیمسال بعدی ندارد. دانشجوی ممتازی که مرخصی تحصیلی اخذ می‌نماید از این موضوع مستثنی است.

تبصره ۲: دانشجوی مشروط در هر نیمسال (به استثنای نیمسال آخر)، مجاز به اخذ حداکثر ۱۴ واحد درسی است. در صورت اخذ مرخصی تحصیلی، در نیمسال بعد از مشروطی نیز مجاز به اخذ حداکثر ۱۴ واحد درسی است.

تبصره ۳: دانشجو با وضعیت نیمسال آخر که در نیمسال قبل مشروط شده باشد، به شرطی که میانگین کل نمرات وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تمام واحدهای باقیمانده را تا سقف ۲۴ واحد اخذ نماید. در غیر این صورت صرفاً می‌تواند حداکثر ۱۴ واحد درسی را انتخاب نماید.

تبصره ۴: دانشجوی ترم آخر در سنوات مجاز با وضعیت عادی، در صورت عدم تمایل به اخذ تمام واحدهای باقیمانده تا سقف ۲۴ واحد، مجاز به اخذ حداکثر ۲۰ واحد درسی است.

تبصره ۵: دانشجو در دوره تابستان، می‌تواند حداکثر تا ۶ واحد درسی را اخذ نماید. در صورتی که دانشجو حداکثر ۸ واحد درسی برای دانش-آموختگی داشته باشد مجاز به انتخاب ۸ واحد می‌باشد.

تبصره ۶: رعایت حدنصاب حداقل ۱۲ واحد در نیمسال، چنانچه به دلایل موجه خارج از اراده دانشجو باشد، الزامی نیست ولی نیمسال مذکور جزو مدت مجاز تحصیلی محسوب می‌شود. مشروطی و ممتازی دانشجو در این نیمسال لحاظ نمی‌گردد.

تبصره ۷: دانشجوی مشمول تبصره ۶ در نیمسال بعدی می‌تواند مانند دانشجوی عادی نسبت به اخذ واحد درسی اقدام نماید.

تبصره ۸: در صورتی که نمره دانشجو در زمان انتخاب واحد اعلام نشده و دانشجو بیشتر از ۱۴ واحد اخذ نماید کارشناس آموزش باید بعد از اعلام نمرات انتخاب واحد دانشجو را با اعلام نظر وی اصلاح نماید.

تبصره ۹: اطلاع رسانی به نحو مقتضی برای خانواده دانشجویان مشروط انجام شود.

معرفی به استاد

در صورتیکه دانشجو پس از گذراندن آخرین نیمسال تحصیلی، برای دانش‌آموختگی حداکثر دو عنوان درس نظری تا سقف ۴ واحد باقی‌مانده داشته باشد با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال/ دوره تابستانی (تبصره‌های اجرایی ۳، ۴ و ۵ ماده ۱۷ اخذ واحد درس) می‌تواند درس/ دروس باقیمانده را در نیمسال / تابستان به شیوه‌ی معرفی به استاد اخذ نماید.

تبصره ۱: ارایه درس صرفاً نظری به شیوه‌ی معرفی به استاد بلامانع است.

تبصره ۲: ارایه درس نظری - عملی که اخذ نگردیده به شیوه‌ی معرفی به استاد ممنوع است.

تبصره ۳: ارایه درس نظری - عملی که یکبار اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است ولی دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ ماده ۱۷ آیین نامه بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

تبصره ۴: ارایه درس عملی به شیوه‌ی معرفی به استاد ممنوع است.

تبصره ۵: اخذ دروس با ماهیت جبرانی، پروژه و کارآموزی/ کارورزی به صورت معرفی به استاد ممنوع است.

تبصره ۶: زمان برگزاری امتحان معرفی به استاد در ابتدای هر نیم‌سال تحصیلی و حداکثر در نیم‌سال اول پایان مهرماه (هفته اول و سوم) و در نیم‌سال دوم پایان اسفندماه (هفته اول و سوم) می‌باشد.

تبصره ۷: بازه زمانی ثبت نمره معرفی به استاد مطابق تاریخ اعلام شده در تبصره ۶ می‌باشد.

تبصره ۸: دانشجویانی که در یک درس از دو درس یا هر دو درس معرفی به مدرس نمره قبولی کسب نمی‌نمایند نیم‌سال و دروس به صورت عادی تبدیل می‌شود و دانشجو ملزم به حضور در کلاس‌های درس می‌باشد و در صورتیکه این نیم‌سال خارج از سنوات مجاز باشد می‌بایست از شورای موارد خاص سنوات کسب نماید.

تبصره ۹: دانشجویانی که مشکل نظام وظیفه ندارند می‌توانند در امتحانات پایان ترم درس شرکت نمایند.

تبصره ۱۰: معرفی به استاد در تابستان مشمول پرداخت هزینه درس/ دروس، مطابق تعرفه شهریه مصوب هیئت امنای دانشگاه می‌باشد.

ماده ۱۸: حذف اضطراری

دانشجو در هریک از نیم‌سال‌های تحصیلی مجاز است، با تأیید گروه آموزشی حداکثر یک عنوان درس نظری که پیش‌نیاز درسی نبوده و حذف آن درس، تعداد واحد درسی باقیمانده دانشجو در آن نیم‌سال را از حدنصاب ۱۲ واحد، کمتر ننماید و غیبت بیش از ۳/۱۶ در آن درس نداشته باشد، حذف اضطراری نماید.

ماده ۱۹: مرخصی تحصیلی

دانشجو در صورت ضرورت و با ارایه مستندات و تأیید کمیته منتخب آموزشی مرکز در سنوات مجاز تحصیل در دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته)/ کارشناسی ناپیوسته، یک نیم‌سال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیم‌سال می‌تواند از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مطابق تقویم آموزشی دانشگاه، دانشجو در سنوات مجاز، شخصاً با ارایه درخواست کتبی از دو هفته مانده به شروع نیم‌سال تحصیلی تا حداکثر قبل از اتمام بازه‌ی زمانی حذف و اضافه در هر نیم‌سال تحصیلی، می‌تواند از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۳: دانشجوی شبانه (نوبت دوم) جهت اخذ مرخصی تحصیلی ملزم به پرداخت شهریه ثابت می‌باشد.

تبصره ۴: دانشجوی روزانه در صورت عدم ثبت واحد درسی تا پایان حذف و اضافه و موافقت کمیته منتخب آموزشی می‌تواند از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۵: مرخصی تحصیلی دانشجو پس از اخذ واحد و بعد از بازه‌ی حذف و اضافه ممنوع است. در صورت ارایه مستندات و موافقت کمیته منتخب آموزشی فقط غیبت دانشجو موجه می‌گردد.

تبصره ۶: اخذ و بررسی درخواست مرخصی تحصیلی دانشجوی مهمان (موقت یا دایم)، در دانشکده/ آموزشکده مبدأ انجام می‌گیرد.

تبصره ۹: تغییر عنوان رشته و برنامه درسی رشته تحصیلی دانشجو بعد از زمان مرخصی تحصیلی ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۰: تغییر رشته / گرایش

تغییر رشته / گرایش در دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

دانشجوی دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته در یک زیرمجموعه امتحانی به شرط اینکه ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد، با دارا بودن شرایط زیر می‌تواند از یک‌رشته/ گرایش به رشته/ گرایش دیگر تحصیلی تغییر دهد:

- وجود رشته/ گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

- کمتر نبودن نمره کل یا نمره قبولی دانشجو از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/ گرایش در مرکز و بر اساس کارنامه سازمان سنجش در سال پذیرش
 - امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته/ گرایش جدید در سنوات مجاز باقی مانده (حداقل یک ششم و حداکثر دو سوم واحدهای دوره را گذرانده باشد).
 - موافقت گروه آموزشی ذی ربط و کمیته منتخب آموزشی و تأیید دفتر برنامه ریزی آموزش های فنی و حرفه ای دانشگاه
 - تبصره ۱: دانشجو در هر دوره تحصیلی، فقط یک بار می تواند تغییر رشته/ گرایش دهد.
 - تبصره ۲: موافقت با تغییر رشته/ گرایش پایان نیم سال اول تحصیلی دانشجو امکان پذیر است.
 - تبصره ۳: تغییر رشته/ گرایش با تغییر زیرمجموعه امتحانی ممنوع می باشد.
 - تبصره ۴: دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است توسط گروه آموزشی جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که با دروس رشته جدید بیش از ۸۰ درصد اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز کمتر از ۱۲ نباشد.
 - تبصره ۵: در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته/ گرایش، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید اخذ واحد کند و پس از ثبت نام، دانشجو حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.
 - تبصره ۶: اقدام نکردن دانشجو به اخذ واحد در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی و حق تغییر رشته/ گرایش تا پایان دوره از وی سلب می شود.
 - تبصره ۷: دانشجو با مدرک دیپلم شاخه نظری نمی تواند به رشته/ گرایش کاردانی پیوسته، تغییر رشته/ گرایش بدهد.
- تغییر رشته دوره کارشناسی پیوسته:**
- دانشجوی دوره کارشناسی پیوسته به شرط اینکه ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد، با دارا بودن شرایط زیر می تواند از یک رشته/ به رشته دیگر تحصیلی در گروه/ گروه های آزمایشی که شرکت نموده، تغییر رشته دهد:
- وجود رشته مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه
 - کمتر نبودن نمره کل یا نمره قبولی دانشجو از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/ گرایش در مرکز و بر اساس کارنامه سازمان سنجش در سال پذیرش
 - امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته جدید در سنوات مجاز باقی مانده (حداقل یک ششم و حداکثر دو سوم واحدهای دوره را گذرانده باشد).
 - موافقت گروه آموزشی ذی ربط و کمیته منتخب آموزشی و تأیید دفتر برنامه ریزی آموزش های فنی و حرفه ای دانشگاه
 - تبصره ۱: دانشجو در طول تحصیل می تواند تنها یک بار تغییر رشته دهد.
 - تبصره ۲: تغییر رشته پذیرفته شدگان بدون آزمون (سوابق تحصیلی) به رشته با آزمون ممنوع است.
 - تبصره ۳: دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است توسط گروه آموزشی جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که با دروس رشته جدید بیش از ۸۰ درصد اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز کمتر از ۱۲ نباشد.
 - تبصره ۴: در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید اخذ واحد کند و پس از ثبت نام، دانشجو حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.
 - تبصره ۵: اقدام نکردن دانشجو به اخذ واحد در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می شود.
 - تبصره ۶: تغییر رشته دانشجو به رشته ای که در کارنامه محرزنامه انتخاب ننموده است ممنوع می باشد.

ماده ۲۱: انتقال توأم با تغییر رشته/ گرایش

در صورت احراز شرایط تغییر رشته/ گرایش (با رعایت مفاد ماده ۲۰ و ۲۱ آیین نامه آموزشی) و با کسب موافقت دانشکده/ آموزشکده مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار با هماهنگی و اخذ مجوز از اداره کل خدمات آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

- وجود رشته در مبدأ و مقصد
- وجود رشته فقط در مبدأ
- وجود رشته فقط در مقصد

ماده ۲۲: راهنمای آموزشی

دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی و یا کادر آموزشی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و بر اساس ساز و کار مصوب دانشگاه بر نحوه عملکرد او نظارت کند.

ماده ۲۳: شرایط اخذ مدرک کاردانی توسط دانشجوی کارشناسی پیوسته

دانشجوی محروم یا منصرف از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته، مشروط به این که حداقل ۶۸ واحد درسی دوره (حداکثر ۱۰ واحد درس عمومی و حداقل ۵۸ واحد از مابقی سایر دروس دوره) را با حداقل میانگین ۱۲ گذرانده باشد، می تواند درخواست صدور مدرک دوره کاردانی همان رشته را نماید. صدور مدرک کاردانی منوط به پذیرش ۶۸ واحد درسی با شرایط بالا با میانگین ۱۲ است. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی، مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده، داده خواهد شد.

تبصره ۱: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای کتبی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن محل تحصیل دانشکده/آموزشکده انجام می شود.

تبصره ۲: در صورت تقاضای کتبی دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته برای صدور مدرک کاردانی، دانشگاه دروس گذرانده از اولین نیم سال تحصیل با رعایت مفاد مندرج در ماده ۲۳ آیین نامه آموزشی، ملاک برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد. واحدهای مازاد گذرانده بدون تأثیر در میانگین کل در کارنامه دانشجو باقی خواهد ماند.

ماده ۲۴: ملاک دانش آموختگی و جبران معدل

ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، گذراندن کلیه واحدهای دوره (مطابق برنامه درسی) و دارا بودن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: برای جبران میانگین کل زیر ۱۲، با رعایت سایر مقررات آموزشی و نظام وظیفه (دانشجویان پسر)، تنها یک نیم سال فرصت داده میشود تا با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره بین ۱۰ تا ۱۲ دارد را انتخاب و میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند.

تبصره ۲: اگر دانشجو نخواهد یا نتواند از این فرصت استفاده کند، از تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بخواهد دانش آموخته مقطع کاردانی شود، می تواند به شرط دارا بودن سنوات مجاز تحصیلی و مطابق مفاد ماده ۲۳ (دانشجوی محروم یا منصرف از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته)، مدرک کاردانی همان رشته را دریافت نماید.

تبصره ۴: دانشجو با هر عنوان رشته ای که پذیرفته می شود با همان عنوان رشته دانش آموخته می گردد.

ماده ۲۵: تاریخ دانش آموختگی

زمان ثبت نهایی آخرین نمره درس دانشجو توسط مدرس، یا اداره آموزش دانشکده/آموزشکده تاریخ دانش آموختگی است.

تبصره ۱: به منظور ساماندهی امور فارغ التحصیلی و وحدت رویه ثبت تاریخ فارغ التحصیلی دانشجویانی که تا پایان نیم سال اول فارغ التحصیل می گردند ۳۰ بهمن، دانشجویانی که تا پایان نیم سال دوم فارغ التحصیل می گردند ۳۰ تیر و دوره تابستان ۳۰ شهریور هر سال که در تاریخ مقرر نمرات پروژه و کارآموزی آنها ثبت گردیده، بلامانع است.

تبصره ۲: در صورتیکه تاریخ های فوق با تعطیلات رسمی مقارن گردید تغییر تاریخ بلامانع است.

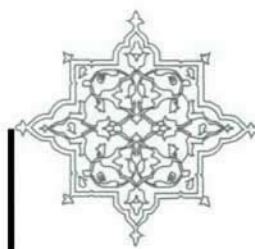
تبصره ۳: چنانچه دانشجویی از زمان اضافه (۴۵ روز پس از آخرین امتحان) برای ارایه پروژه و کارآموزی استفاده نماید، تاریخ فارغ التحصیلی زمان ثبت نمره می باشد.

تبصره ۴: تاریخ فارغ التحصیلی دانشجویانی که با امتحان معرفی به استاد فارغ التحصیل می گردند، تاریخ ثبت آخرین نمره می باشد.

ماده ۵۱: زمان اجرا

تبصره ۱: در اجرای تبصره ۱ ماده ۵۱ آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی، این شیوه‌نامه در ۲۵ ماده توسط معاونت آموزشی - اداره کل خدمات آموزشی دانشگاه تهیه شده و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲ و پس از آن لازم‌الاجرا است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های قبلی مغایر با آن لغو و بلااثر است؛ و مسئولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه، بر عهده معاون آموزشی دانشکده/آموزشکده و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: برای دانشجویان ورودی‌های قبل، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های مربوط به همان زمان عمل می‌شود.

روسای محترم دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور

با سلام و احترام؛

فوری - مهم

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمت بنیان و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی در جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ مورد تصویب قرار گرفت. بدینوسیله آیین نامه مذکور جهت اجرا از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ابلاغ می شود.

شماره پیگیری

۱۰۲۷۰۴۳۲

همچنین موارد زیر جهت اجرایی سازی ماده ۵۱ آیین نامه مذکور برای دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی حائز شرایط یادآوری می شود و درخواست داشته با **قید فوریت** در دستور کار آن دانشگاه یا موسسه قرار گیرد:

الف: مطابق با ماده ۵۱ آیین نامه، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی حائز شرایط در این ماده بایستی شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را تا پیش از شروع سال تحصیلی تهیه نموده و جهت اجرا ابلاغ نمایند. با توجه به در پیش بودن شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ برای دانشجویان، ابلاغ این شیوه نامه بایستی در دستور کار فوری دانشگاه یا موسسه قرار گیرد و در غیر اینصورت مطابق با تبصره ۵ همین ماده، شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران ملاک عمل خواهد بود.

ب: مواد و تبصره های این آیین نامه که ضرورتاً نیازمند درج در شیوه نامه اجرایی پیش از شروع سال تحصیلی است به شرح زیر می باشند:

- ماده ۱۳ (تا پیش از شروع سال تحصیلی دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی ورودی های ۱۴۰۳-۱۴۰۲)

- تبصره ۱ ماده ۱۶ (تا پیش از شروع سال تحصیلی دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی ورودی های ۱۴۰۳-۱۴۰۲)

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

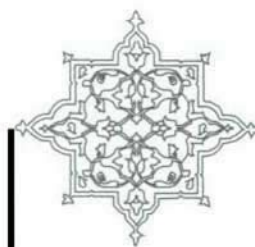
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

شماره پیگیری

۱۰۲۷۰۴۳۲

- تبصره ۲ ماده ۴۴ (تا پیش از شروع سال تحصیلی دوره های تحصیلی دکتری تخصصی ورودی های ۱۴۰۲-۱۴۰۳)

ج: دانشگاه ها و موسسات حائز شرایط تدوین شیوه نامه اجرایی (مندرج در ماده ۵۱) بایستی ضمن رعایت کلیه مواد و تبصره های آیین نامه ابلاغی، یک نسخه از شیوه نامه اجرایی ابلاغ شده خود را به معاونت آموزشی وزارت عتف، ارسال نمایند.

همچنین اجرای موارد زیر به کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی تاکید می گردد:

الف: مواردی که در آیین نامه تعیین تکلیف آن به هیات امناء واگذار شده است در اولین جلسه هیات امناء دانشگاه یا موسسه مورد بررسی قرار گیرد و تصمیم گیری مورد نیاز انجام شود و موارد در اسرع وقت جهت اجرا ابلاغ و اطلاع رسانی شود.

ب: مواردی که در آیین نامه تعیین تکلیف آن به شورای آموزشی دانشگاه یا سایر ساختارهای وابسته به دانشگاه یا موسسه واگذار شده است در اولین جلسه شورای آموزشی یا سایر ساختارهای تعریف شده مطرح و تصمیم گیری مورد نیاز انجام شود و موارد در اسرع وقت جهت اجرا ابلاغ و اطلاع رسانی شود.

با آرزوی توفیق الهی

قاسم عمو عابدینی

معاون آموزشی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر محمدعلی زلفی گل، وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری جهت استحضار
- جناب آقای دکتر محمد سلیمانی، قائم مقام محترم وزیر و رئیس مرکز هیئت های امناء و هیئت های ممیزه جهت استحضار و اقدام مقتضی
- جناب آقای دکتر پیمان صالحی، معاون محترم پژوهشی جهت استحضار و اقدام مقتضی
- جناب آقای دکتر هاشم داداش پور، معاون محترم وزیر و رئیس سازمان امور دانشجویان جهت استحضار و اقدام مقتضی
- جناب آقای دکتر رضا نقی زاده، مدیر کل محترم دفتر برنامه ریزی آموزش عالی جهت استحضار و پی گیری
- معاونان محترم آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی جهت استحضار و پی گیری

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

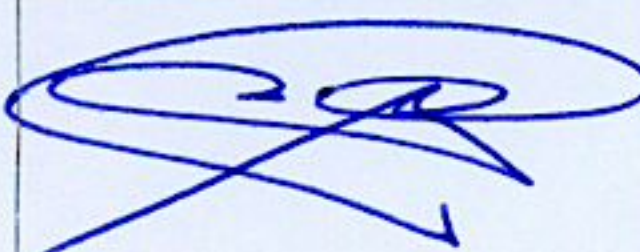
شماره: ۱۵۴۹۴۶/۹

تاریخ: ۲۷/۶/۱۴۰۲

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: ۲۲۱۴-۱
ویرایش: ۱	صفحه: ۱۶

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده:	رضا نقی زاده	مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی	
تایید کننده:	قاسم عموعابدینی	معاون آموزشی	
تصویب کننده:	محمد علی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضاء
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی	قاسم عموعابدینی	جلسه شماره: ۹۶۲*	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	
* این آیین نامه در جلسه ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰ و ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ مصوب شد.			

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی			

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۲ از: ۱۶		

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیرنظام های آموزش عالی، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره های که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶. در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۳ از: ۱۶		

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛

- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛

- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۴ از: ۱۶		

تبصره ۱: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۲: معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتبا به وی اطلاع رسانی می کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

ماده ۱۳: برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۵ از: ۱۶		

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف- دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. نیمسال هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود.

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می تواند همزمان در شیوه های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ آیین نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می شود.

ماده ۱۷. انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۶ از: ۱۶		

تبصره ۴. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می شود، با تایید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵. بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی شود.

تبصره ۶: نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۷. دانشجو نمی تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۹. چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸: دانشجو می تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه، حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تائید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۱۹. دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۷ از: ۱۶		

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته ها یا گرایش های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری، و از نیمه حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۲۲. دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می شود، اقدام نماید.

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می شود.

تبصره ۱. در رشته های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می شود.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	شماره: عتف-آ-۲۲۱۴
		ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵
		صفحه: ۸ از: ۱۶

می شود.

ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب- دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تأیید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

ماده ۲۷. دانشجو می تواند در صورت تأیید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می شود.

ماده ۳۰. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

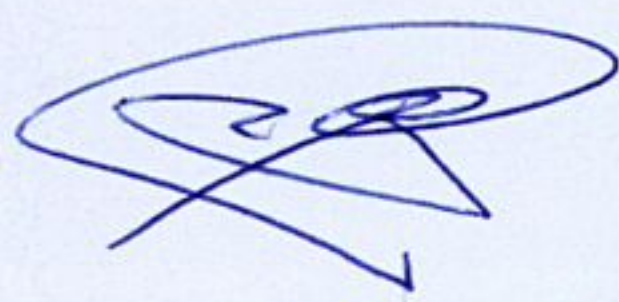
تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

ماده ۳۱. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۳۲. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	دکتری تخصصی	
صفحه: ۹ از: ۱۶		

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

ماده ۳۴. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می باشد.

ماده ۳۵. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

ماده ۳۶. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)، خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸) و یا عالی (۲۰ - ۱۹)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیئت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۷. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳. در رشته هایی که در برنامه درسی آنها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می گردد.

تبصره ۴. دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	دکتری تخصصی	
صفحه: ۱۰ از: ۱۶		

تبصره ۵. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

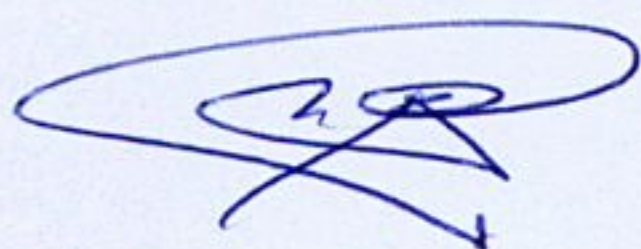
ماده ۴۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می شود.

ماده ۴۱. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می شود.

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	شماره: عتف-آ-۲۲۱۴
		ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵
		صفحه: ۱۱ از: ۱۶

ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۴۲. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی شود.

ماده ۴۴. تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه ثبت نماید:

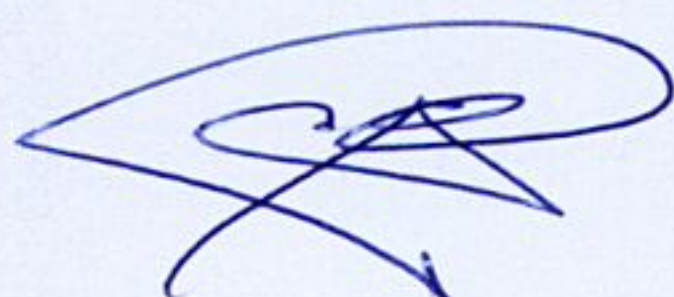
- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع

ماده ۴۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.

ماده ۴۶. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	ویرایش: ۰۱		آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی
صفحه: ۱۲ از: ۱۶			

تبصره ۲: در تعیین شاخص های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می تواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳: اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می شود.

ماده ۴۸. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.

ماده ۴۹. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

ماده ۵۱. دانشگاه هایی که همزمان دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل می باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و دانشگاه فرهنگیان

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،	
صفحه: ۱۳ از: ۱۶	دکتری تخصصی	

موظف می باشند شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی باشند از شیوه نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین نامه تبعیت می نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره های این آیین نامه در شیوه نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه موظف هستند این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مورد بهره برداری برای آن را از طریق درگاه های اطلاع رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، آخرین شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه نامه تدوین شده برای ورودی های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳. این آیین نامه و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه نامه اجرایی دانشگاه ها مطابق با این آیین نامه تنظیم می شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی های پیشین، مطابق با آیین نامه های ابلاغی دوره های خود عمل می شود.

ماده ۵۴. این آیین نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و تمام آیین نامه ها و بخشنامه ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلا اثر است.

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
صفحه: ۱۴ از: ۱۶		

پیوست شماره ۱ آیین نامه (تعاریف)

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
۳. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.
۴. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۹. غیر حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت های تحصیلی دارد.
۱۰. نیمه حضوری: شیوه ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می رسد.
۱۱. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.
۱۲. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
۱۵. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
۱۶. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط وارد دوره شده اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
۱۷. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.
۱۹. گرایش تحصیلی: به شعبه ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس ها در دو

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴	آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵		
ویرایش: ۰۱ صفحه: ۱۵ از: ۱۶		

گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۲۰. **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آیند.

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می شود.

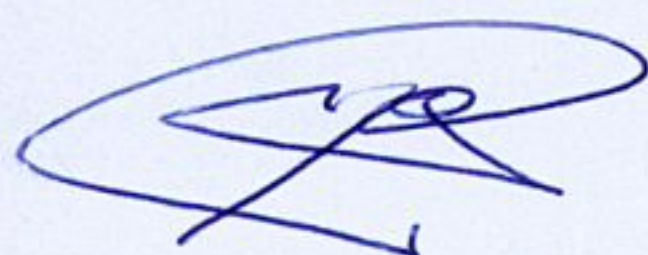
۳۰. **شیوه آموزشی- پژوهشی:** شیوه ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه و یا رساله می شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین

شماره: عتف-آ-۲۲۱۴		آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	ویرایش: ۰۱		
	صفحه: ۱۶ از: ۱۶		

می شود.

۳۵. رساله: مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود.

۳۶. استاد راهنما: یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. استاد مشاور: یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.

۳۸. هیئت داوران: اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

۳۹. دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور: آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)

۴۰. هزینه های رفاهی: منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه ای به دانشجو تخصیص می یابد.

